

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 9 november 2021

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som presenterades den 25 oktober 2021.

1. Godkännande av dagordningen
2. (ev.) Godkännande av A-punkter

Lagstiftningsöverläggningar

3. (ev.) Genomförande av Basel III
 - Diskussionspunkt

Rådet väntas diskutera kommissionens förslag till genomförande av Basel III-överenskommelsen i EU:s kapitaltäckningsregelverk. Förslaget är en del av ett lagpaket som kommissionen presenterade den 27 oktober 2021.

Ärendet har inte tidigare behandlats i EU-nämnden. Överläggning med finansutskottet om initiala ståndpunkter inför det förberedande arbetet ägde rum den 15 oktober 2020.

Baselkommittén är ett internationellt samarbete för att utveckla globala standarder för banktillsyn. Kommittén består av representanter från centralbanker och tillsynsmyndigheter från 28 jurisdiktioner.

Basel III är samlingsnamnet på ett antal reformer som syftar till att stärka bankernas kapital och förbättra deras likviditetshantering, baserat på lärdomar från den globala finanskrisen. Reformerna har genomförts i EU:s

tillsynsförordning och kapitaltäckningsdirektiv i flera steg. Kommittén enades 2017 om ett antal kompletterande ändringar av standarderna. Det aktuella förslaget från kommissionen syftar till att införliva dessa kompletteringar i EU:s kapitaltäckningsregelverk. Kompletteringarna syftar bl.a. till att stärka riskkänsligheten när det gäller de så kallade schablonmetoderna och att öka jämförbarhet och tydlighet när det gäller bankers kapitalkrav.

Vid sidan om förslaget för att införliva de kompletterande ändringarna från Basel III-överenskommelsen, lämnar kommissionen också förslag kring hur hållbarhetsfaktorer bättre kan integreras i tillsynsramverket och hur delar av tillsynsarbetet kan harmoniseras ytterligare.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen stöder internationellt överenskomna standarder och välkomnar arbetet med att genomföra Basel III-överenskommelsen. Välkapitaliserade och motståndskraftiga banker är viktigt för att värna den finansiella stabiliteten.

Regeringen anser att kapitalkraven i EU:s kapitaltäckningsregelverk bör spegla riskerna i bankernas verksamheter och det är positivt med förstärkt riskkänslighet.

Kommissionens förslag analyseras för närvarande och regeringen återkommer till riksdagen för överläggning om svenska ståndpunkter.

4. Övriga frågor

Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas i vanlig ordning informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Ikke lagstiftande verksamhet

5. EU:s ekonomi efter covid-19: Konsekvenser för den ekonomiska styrningen

- Diskussionspunkt

Rådet väntas diskutera EU:s ekonomiska styrning, mot bakgrund av ett meddelande från kommissionen som publicerades den 19 oktober 2021.

Det aktuella ärendet har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

Samråd med EU-nämnden om kommissionens meddelande om översynen av den ekonomiska styrningen från den 5 februari 2020, ägde rum den 14 februari 2021.

I kommissionens meddelande återupptas den översyn av den ekonomiska styrningen i EU som inleddes i februari 2020, men som pausades med anledning av covid-19-krisen. Översynen avser stabilitets- och tillväxtpakten samt det makroekonomiska obalansförfarandet.

Meddelandet inbegriper en bedömning av hur covid-19-krisen har påverkat omständigheterna för den ekonomiska styrningen i EU. Kommissionen lyfter fram ett antal långsiktiga, strukturella utmaningar, så som vikten av att påskynda den gröna och digitala omställningen samt av att främja ekonomisk och social resiliens. Det konstateras att det föreligger ett behov av ökade investeringar, samt att covid-19-krisen lett till förhöjda skuldnivåer och till att korrigeringen av makroekonomiska obalanser avstannat.

Kommissionen lyfter tänkbara implikationer av denna kontext för det ekonomisk-politiska ramverket. Det presenteras inga konkreta förslag, utan kommissionen presenterar istället ett antal frågor att överväga i de kommande diskussionerna om översynen. Det handlar bl.a. om hur förhöjda skuldnivåer inom EU kan minskas på ett tillväxtvänligt och hållbart sätt, hur nationella reformer och investeringar kan främjas, samt hur det ekonomisk-politiska regelverket kan förenklas och genomförandet av detsamma förbättras. Kommissionen lyfter även att eventuella lärdomar från faciliteten för återhämtning och resiliens och dess styrning bör beaktas i arbetet.

Gällande processen framåt, meddelas att breda konsultationer med berörda intressenter ska pågå till slutet av 2021. Under det första kvartalet 2022 väntas kommissionen ge vägledning för att underlätta samordningen av finanspolitiken i EU under 2023. Kommissionens ambition är att nå samsyn kring vägen framåt inför 2023.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens ansats att återuppta konsultationer om den ekonomisk-politiska styrningen med berörda intressenter. Det är viktigt att tillräcklig tid medges för noggrann analys och diskussion. Regeringen betonar vidare att det ekonomisk-politiska ramverket är en fråga för EU som helhet, och att detta bör återspeglas i arbetet med översynen framöver.

Generellt anser regeringen att ett välfungerande ekonomiskt ramverk i EU förutsätter regler som är enkla och tydliga och som efterlevs av medlemsstaterna, samt bygger på ett tydligt nationellt ägarskap för den ekonomiska politiken.

Regeringen understryker att stabilitets- och tillväxtpaktens huvudsakliga uppgift är att främja sunda offentliga finanser och att fokus fortsatt bör ligga på att säkerställa skuldållbarheten i EU:s medlemsstater. Det är därtill av stor vikt att ramverket tillämpas på ett transparent och förutsägbart sätt som säkerställer likabehandling mellan medlemsstaterna.

6. Den ekonomiska återhämtningen i Europa

a) Genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens

- Diskussionspunkt

Rådet väntas få en lägesuppdatering om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF), med möjlighet till diskussion.

Samråd med EU-nämnden inför rådets antagande av RRF ägde rum den 11 februari 2021 och samråd om enskilda genomförandebeslut senast den 27 oktober 2021. Överläggning med finansutskottet om RRF ägde rum den 16 juni 2020. Finansutskottet fick senast information om processen för återhämtnings- och resiliensplanernas genomförandebeslut den 24 juni 2021.

Den 28 maj 2020 presenterade kommissionen ett förslag om inrättande av RRF. Förordningen trädde i kraft den 19 februari 2021.

Förslaget beskrivs närmare i faktrapromemoria 2019/20: FPM52.

Enligt förordningen ska medlemsstaterna lämna in återhämtnings- och resiliensplaner till kommissionen för att erhålla ekonomiskt stöd från RRF. Planerna ska godkännas genom att rådet antar genomförandebeslut.

Planerna ska redogöra för vilka reformer och investeringar medlemsstaterna planerar att genomföra, ange tidsbestämda mål och delmål för dessa åtgärder, samt förklara hur de planerade åtgärderna uppfyller de kriterier som anges i förordningen. Åtgärderna ska bl.a. bidra till att effektivt hantera relevanta landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsterminen samt bidra till den gröna och digitala omställningen. I planerna ska det också anges hur de föreslagna åtgärderna bidrar till jämställdhet.

Hittills har 26 medlemsstater lämnat in sina återhämtnings- och resiliensplaner. Genomförandebeslut har godkänts av rådet för 22 medlemsstater. Kommissionen väntas lägga fram ytterligare förslag på genomförandebeslut inom kort.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar information om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens.

b) (ev.) Rådets genomförandebeslut inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens

- Besluts punkt

Kommissionen har i skrivande stund inte lagt fram några förslag till genomförandebeslut för behandling av rådet.

c) Finansieringen av det europeiska återhämtningsinstrumentet

- Diskussionspunkt

Rådet väntas få information av kommissionen om finansieringen av EU:s återhämtningsinstrument, NextGenerationEU (NGEU), med möjlighet till diskussion.

Samråd med EU-nämnden om finansieringen av NGEU har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 16 april 2021. Överläggning med finansutskottet om kommissionens strategi för finansieringen av NGEU ägde rum den 24 juni 2021.

Den 28 maj 2020 presenterade kommissionen sitt förslag till flerårig budgetram (MFF) för perioden 2021–2027 och till inrättande av NGEU. Vid

Europeiska rådets möte den 17–21 juli 2020 nåddes en överenskommelse om MFF, inklusive systemet för Europeiska unionens egna medel, samt NGEU. De aktuella rättsakterna antogs av rådet i december 2020. Beslutet om EU:s egna medel trädde ikraft den 1 juni 2021 efter att samtliga medlemsstater ratificerat beslutet.

NGEU uppgår till 750 miljarder euro i 2018 års priser. NGEU finansieras genom att kommissionen för unionens räkning lånar upp medel på kapitalmarknaden. Upplåningen möjliggörs genom en höjning av taket för EU:s egna medel, vilket skapar ett garantiutrymme.

Rådets beslut om egna medel fastställer vidare vissa utgångspunkter för finansieringen av NGEU. Ny nettoupplåning ska avslutas senast vid utgången av år 2026. Återbetalningen av lånen ska schemaläggas i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning för att säkerställa en stadig och förutsägbar minskning av skulderna till och med utgången av år 2058. I beslutet fastställs vidare att kommissionen regelbundet och heltäckande ska informera Europaparlamentet och rådet om skuldförvaltningen.

Den 14 april 2021 presenterade kommissionen ett meddelande om en strategi för finansieringen av NGEU. I meddelandet redovisar kommissionen hur upplåningen på kapitalmarknaden ska organiseras och skötas.

Meddelandet beskrivs närmare i faktapromemoria 2020/21:FPM104.

Kommissionen inledde marknadsupplåningen för NGEU i juni 2021. Hittills har kommissionen emitterat obligationer om totalt 68,5 miljarder euro, vilket har kompletterats med kortfristiga skuldinstrument i likviditetssyfte. Enligt strategin avser kommissionen att låna upp motsvarande 30 procent av finansieringen för NGEU genom att emittera gröna obligationer. I oktober emitterades den första gröna NGEU-obligationen om 12 miljarder euro.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att kommissionen, i enlighet med krav i rådets beslut om egna medel, informerar om skuldförvaltningen för NGEU. Det är av stor vikt att denna information är heltäckande och uppdateras regelbundet, inte minst mot bakgrund av finansieringens omfattning.

Regeringen anser generellt att skuldförvaltningen bör bedrivas på ett effektivt, ändamålsenligt och kostnadsrestriktivt sätt inom de ramar som anges i berörda rättsakter. Återbetalningen av lånen bör vara stadig och förutsägbar över tid. Regeringen ser positivt på att kommissionen betonar den gröna omställningen genom att upplåningen till en betydande del ska göras med gröna obligationer.

7. Energipriser, inflation och politiska följder

- Diskussionspunkt

Rådet väntas diskutera energipriser, inflation och politiska följder.

Samråd med EU-nämnden om frågor kopplade till energipriser har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 20 oktober inför Europeiska rådets möte den 21–22 oktober 2021 och inför det extrainsatta TTE-rådsmötet (energi) den 26 oktober 2021.

Energipriserna i EU har stigit kraftigt under 2021. Kommissionen presenterade den 13 oktober ett meddelande om energipriser. I meddelandet framhålls att utvecklingen i huvudsak drivs av en ökad global efterfrågan på energi, i synnerhet naturgas, till följd av den ekonomiska återhämtningen efter covid-19-pandemin. Kommissionen bedömer att energipriserna fortsatt bidrar till högre inflation under 2021, men att inflationen dämpas nästa år.

Meddelandet innehåller vidare en verktygslåda med åtgärder för att mildra effekterna av de höga energipriserna på kort och medellång sikt. Förslagen omfattar åtgärder som rymms inom ramen för det befintliga EU-regelverket eller inom de redan aviserade lagstiftningsförslagen, såsom revidering av EU:s gasmarknadslagstiftning. Bland kortsiktiga åtgärder kan bl.a. noteras tillfälliga direktstöd och skattesänkningar till hushåll och företag. På lång sikt föreslås åtgärder som ökad takt för utbyggnad av förnybar elproduktion, snabbare tillståndsprocesser, energilagring, energieffektivisering och en bedömning av nuvarande elmarknadsmodell.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar en diskussion om energiprisutvecklingen och makroekonomiska implikationer av denna.

Regeringen välkomnar vidare att kommissionen presenterat ett meddelande innehållande en verktygslåda med möjliga åtgärder inom ramen för befintligt regelverk. Regeringen anser att åtgärder för att bemöta den pågående energikrisen inte får riskera att snedvrider energimarknaden, utsläppshandelns funktion eller den inre marknaden och internationella handeln i stort. Regeringen ser inte heller något behov av ytterligare budgetära mekanismer, eftersom omfattande EU-medel redan finns avsatta till klimatomställningen via EU-budgeten och återhämtningsinstrumentet. Regeringen anser att omställningen till fossilfria energislag behöver påskyndas för att uppnå ambitiösa klimatmål och minska EU:s beroende av fossila bränslen.

Riksdagens finansutskott har uttalat att alla fossilfria energislag, inklusive kärnkraft, spelar viktiga roller för att nå uppställda mål på klimatområdet och att Sverige ska agera aktivt, tillsammans med andra medlemsländer i EU, för att tydligt värna kärnkraftens villkor och framtid inom ramen för taxonomin.

8. Slutsatser om europeiska planeringsterminens framtid mot bakgrund av faciliteten för återhämtning och resiliens

- Beslutspunkt

Rådet väntas godkänna slutsatser om den europeiska planeringsterminen, med anledning av dess tillfälliga anpassning till faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF).

Samråd med EU-nämnden om den europeiska planeringsterminen ägde senast rum den 1 oktober 2021, inför diskussion i rådet om erfarenheter från 2021 års europeiska planeringstermin samt 2022 års process.

För 2021 års planeringstermin innebar införandet av RRF bl.a. att landsrapporterna som kommissionen normalt presenterar ersattes av kommissionens granskning av medlemsstaternas återhämtnings- och resiliensplaner. Därtill gav kommissionen endast landsspecifika rekommendationer på det finanspolitiska området. Rekommendationer gavs således inte avseende medlemsländernas strukturella politik, vilket speglar att tidigare års rekommendationer på detta område behandlas i återhämtnings- och resiliensplanerna.

Baserat på tidigare diskussioner har rådet utarbetat slutsatser om den europeiska planeringsterminen som beaktar erfarenheter från de tillfälliga

anpassningar som gjorts till följd av RRF. I slutet av november väntas kommissionen presentera hur 2022 års planeringstermin ska utformas.

I utkastet till slutsatser välkomnar rådet bl.a. planeringsterminens bidrag till samordningen av ekonomisk-politiska åtgärder för att effektivt hantera covid-19-krisen och stödja en hållbar återhämtning. Rådet uppmanar till en snabb återgång till planeringsterminens ordinarie process, särskilt återinförandet av landsrapporter och landsspecifika rekommendationer. Vikten av transparens och nationellt ägarskap i processen understryks. Rådet framhåller vidare betydelsen av fortlöpande multilateral övervakning av genomförandet av landsspecifika rekommendationer. Det noteras att det kan finnas eventuella fördelar med att ha ett flerårigt perspektiv på rekommendationer avseende strukturreformer som tar tid att genomföra. Rådet framhåller även behovet av att RRF och planeringsterminen kompletterar varandra i syfte att undvika överlappningar och alltför stora administrativa bördor. Slutligen välkomnas att det makroekonomiska obalansförfarandet fortlöpt under covid-19-pandemin.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser.

Regeringen stödjer de tillfälliga förändringar som har gjorts med anledning av RRF, men anser att en återgång till den ordinarie processen ska ske så snart som möjligt. Regeringen anser även att eventuella förändringar inte ska äventyra den europeiska planeringsterminens huvudsyften. Förändringar bör endast göras när det finns tydliga överlappningar med processen för RRF eller när uppenbara förbättringar kan åstadkommas. Hänsyn ska tas till att arbetet med den europeiska planeringsterminen sker i flera olika delar av rådsstrukturen.

9. Uppföljning av de årliga möten som G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer samt IMF höll den 13–14 oktober 2021
 - Informationspunkt

Ordförandeskapet och kommissionen ska återrapportera från G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer och IMF:s årsmöte som ägde rum 13–14 oktober 2021.

Samråd med EU-nämnden om EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet och EU:s gemensamma uttalande inför IMF:s årsmöte ägde rum den 1 oktober 2021. Information inför IMF:s årsmöten gavs till finansutskottet och utrikesutskottet den 7 oktober 2021.

Vid båda mötena diskuterades det världsekonomiska läget och lämplig policyrespons. Det konstaterades att den ekonomiska återhämtningen 2021 varit stark, men att skillnaderna mellan länder ökat. Avancerade ekonomier har återhämtat sig snabbare än andra ekonomier till följd av bättre tillgång till vaccin och finans- och penningpolitiska stimulanser. På policyområdet betonades bl.a. vikten av att påskynda vaccineringen globalt, av att adressera klimatförändringar och av att fortsatt stötta ekonomiskt sårbara länder.

Vid IMF:s årsmöte diskuterades IMF:s verksamhet och prioriteringar. Det uttrycktes bl.a. stöd för att utöka IMF:s fond för utlåning till låginkomstländer, *Poverty Reduction and Growth Trust*. Inrättandet av en ny återhämtningsfond, *Resilience and Sustainability Trust*, för att stötta IMF:s medlemsländer i hanteringen av mer långsiktiga utmaningar gavs också stöd.

Vid G20-mötet diskuterades G20:s pågående arbete med framtida pandemiberedskap, finansiell reglering samt internationell beskattning. G20-medlemmarna ställde sig bl.a. bakom den övergripande politiska överenskommelsen inom ramen för OECD:s arbete med hur digitaliseringens utmaningar för beskattningen ska hanteras.

10. Slutsatser om EU-statistik

- Beslutspunkt

Rådet väntas godkänna slutsatser om EU-statistik.

Ärendet har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

De årliga slutsatserna följer upp utvecklingen av EU-statistik utifrån rådets prioriteringar och kommissionens strategiska agenda för åren 2019–2024. Slutsatserna pekar även ut riktningen för arbetet framåt.

I slutsatserna välkomnar rådet det europeiska statistiksystemets (ESS) proaktivitet och lyhörddhet för att säkerställa att officiell statistik av hög kvalitet fortsätter publiceras i tid trots covid-19-pandemins fortsatta påverkan på statistikproduktionen under 2021.

Rådet välkomnar Eurostats förmåga att tillhandahålla statistiska indikatorer och information för övervakning av genomförandet av målen för hållbar utveckling på EU-nivå inom ramen för den europeiska planeringsterminen. I slutsatserna välkomnas också ESS:s ansträngningar för att svara upp mot de prioriterade informationskraven i den europeiska gröna given.

Rådet noterar vidare den utveckling som beskrivs i årets lägesrapport om informationskrav i EMU och välkomnar särskilt de ytterligare förbättringar som gjorts i de centrala ekonomiska indikatorerna. Rådet understryker den fortsatta viktiga roll som indikatorerna har för att övervaka den kortsiktiga ekonomiska utvecklingen och ser fram emot ytterligare förbättringar för att täppa till återstående informationsluckor.

Avslutningsvis välkomnas de fortsatta publiceringarna om överdödlighet, vilket ger information till beslutsfattare och allmänhet om omfattningen och effekterna av covid-19-pandemin.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser om EU-statistik.

11. Europeiska revisionsrättens årsrapport om genomförandet av Europeiska unionens budget för budgetåret 2020

- Diskussionspunkt

Europeiska revisionsrätten ska presentera sin årsrapport om kommissionens genomförande av EU:s budget för budgetåret 2020. Årsrapporten publicerades den 26 oktober 2021.

Ärendet har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

Årsrapporten innehåller en revisionsförklaring om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. I årsrapporten sammanfattas även revisionsrättens granskningar.

I Europeiska revisionsrättens årsrapport för 2020 godkänner revisorerna EU:s räkenskaper. De bedömer att räkenskaperna ger ”en sann och rättvisande bild” av EU:s finansiella ställning. Samtidigt konstateras att högriskkostnader ökar, men att felnivån avseende dessa minskar. För 2020

uppskattar revisorerna den övergripande felprocenten i de granskade kostnaderna till 2,7 procent.

Efter presentationen på Ekofinrådets möte kommer rapporten att diskuteras på rådsarbetsgruppsnivå. I början av 2022 väntas rådet besluta om en rekommendation till Europaparlamentet om kommissionen ska beviljas ansvarsfrihet för budgetgenomförandet för budgetåret 2020.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen fäster stor vikt vid att de medel som hanteras av kommissionen, övriga EU-institutioner och medlemsstaterna förvaltas på ett korrekt och effektivt sätt. Revisionsrättens årsrapport utgör ett viktigt underlag för att säkerställa att så sker. Regeringen ser allvarligt på den kritik som framkommer i rapporten.

Regeringen återkommer till EU-nämnden i fråga om ansvarsfrihet.